

اولین دسته محصلین ایرانی عازم اروپا شدند

۱۱ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۱۹:۲۰

اولین دسته محصلین ایرانی، شامل ۱۱۰ نفر برای انجام تحصیلات عالی در رشته های مختلف راهی اروپا شدند

در اجرای قانون مصوب یکم خرداد ۱۳۰۷ (چهارم اکتبر ۱۹۲۸)، دوازدهم مهرماه این سال (روزی چون امروز) نخستین دسته دیپلمه های برگزیده روانه اروپا شدند تا در آنجا به هزینه دولت ایران به تحصیلات خود ادامه دهند. طبق این قانون مقرر شده بود که هر سال یکصد دیپلمه که در امتحان زبان کشور خارجی مربوط پذیرفته شوند به اروپا فرستاده شوند. این افراد مکلف به بازگشت و خدمت به وطن بودند.

با وجود ذکر شمار سالانه محصلان اعزامی در قانون، در مهرماه ۱۳۰۷ یکصد و ده دیپلمه (ده تن بیش از مصوبه مجلس) روانه اروپا شده بودند و منحصرأ به کشور فرانسه زیرا که در آن زمان، تدریس زبان خارجی در دوره آموزش متوسطه ایران تقریباً منحصر به زبان فرانسه بود و برنامه های درسی این دوره تحصیلی ایران از کشور فرانسه اقتباس شده بود.

این دیپلمه های اعزامی کسانی بودند که قبلاً در امتحان زبان فرانسه در تهران که زیر نظر سفارت این کشور انجام شده بود پذیرفته شده بودند.

به عبارت دیگر، دولت فرانسه تسلط آنان بر زبان فرانسه را تایید کرده بود. ترجمه خبر و کتاب از دیرزمان تا اواسط دهه ۱۳۳۰ (پس از براندازی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و بسط نفوذ زبان انگلیسی) در ایران از منابع فرانسوی به همین علت بود. اسامی و اصطلاحات با تلفظ فرانسوی که مشکلی برای تحصیل کرده های ایرانی شده است نیز به لحاظ همین ترجمه ها بوده است.

این دیپلمه ها و محصلان بعدی که طبق قانون مصوب یکم خرداد ۱۳۰۷ به فرنگ فرستاده شده بودند پس از تکمیل تحصیلات و بازگشت به وطن عمدتاً وارد سیاست شدند.

آنان کار خود را در وطن با تدریس در مدارس عالی و یا دفاتر وزیران (به عنوان مشاور) آغاز کرده بودند. قانون مصوب یکم خرداد

۱۳۰۷ تاریخی برای انقضای اعزام محصل به هزینه دولت تعیین نکرده بود.

قبل از تصویب این قانون و از نیمه اول قرن نوزدهم، رفتن ایرانیان جهت تحصیل در اروپا امری عادی بود ولی نه به هزینه دولت و در چارچوب مقررات. در میان دیپلمه های اعزامی به فرنگ در مهرماه ۱۳۰۷ این افراد وجود داشتند که بعدا از سیاستمداران و دولتمردان معروف وطن شدند:

علی شایگان، مهدی بازرگان، مهدی آذر، کریم سنجابی، احمد رضوی کرمانی، محمدعلی ملکی، رضا رادمنش، خلیل ملکی، عبدالله ریاضی، لطفعلی صورتگر، غلامعلی فریور و .... بسیاری از یاران مصدق از میان همین گروه بودند.

منبع: فارس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۱۷۴۷/اولین-دسته-محصلین-ایرانی-محصلین-دسته-اولین-۳۱۷۴۷>